

УКРАЇНА

(19) UA (11) 28024 (13) U
(51) МПК (2006)
A01G 7/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ СТВОРЕННЯ МЕДОНОСНОГО ФІТОЦЕНОЗУ

1

(21) u200707106
(22) 25.06.2007
(24) 26.11.2007
(72) ПОСПЕЛОВ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ, UA, СА-
МОРОДОВ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ, UA
(73) ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКА-
ДЕМІЯ, UA

2

(57) Спосіб створення медоносного фітоценозу шляхом сівби та вирощування ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench), який відрізняється тим, що ехінацею пурпурову сіють та вирощують у суміші із ехінацеєю блідою (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.).

Корисна модель відноситься до сільського господарства і може знайти застосування в рослинництві, бджільництві, кормовиробництві для створення фітоценозів медоносного напрямку.

Відомий спосіб створення медоносного фітоценозу шляхом сівби ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) з подальшим її використанням як медоносної культури на протязі періоду цвітіння [див Соломаха Т.Д. Использование эхинацеи пурпурной в медоносной базе Украины //С эхинацеей в третье тысячелетие: материалы Международной научной конференции. Полтава, 7-11 июля 2003г. - Полтава, 2003. - С.96-98].

Для цього насіння ехінацеї пурпурової висівають навесні із рекомендованою нормою висіву, після отримання сходів забезпечують догляд за рослинами, а ефективне використання фітоценозу починається із другого року вегетації.

Період ефективного використання медоносного фітоценозу з ехінацеї пурпурової обмежений у часі строками цвітіння. Воно триває 50-60 днів, розпочинаючись у першій декаді липня, закінчуючись у другій - третій декаді серпня. Біологічні особливості ехінацеї пурпурової не дозволяють її використовувати у більш ранні строки.

Задача, на рішення якої спрямована корисна модель, полягає у збільшенні періоду ефективного використання фітоценозу у бджільництві.

Вона досягається за рахунок того, що медоносний фітоценоз створюється шляхом сівби суміші насіння ехінацеї пурпурової та ехінацеї блідої.

Ехінацея пурпурова (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) та ехінацея бліда (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.) відносяться до одного роду Ехінацея (*Echinacea* Moench.). Обидва види введені в культуру в Україні [див. Самородов В.Н., Поспелов С.В. Эхинацея в Украине: полувековой опыт интродукции и возделывания. - Полтава: «Верстка», 1999. - 52с.].

Встановлено, що строки початку їх цвітіння та його тривалість вирізняються досить суттєво. Ехінацея бліда розпочинає цвітіння у першій декаді червня і воно триває 40-55 днів. У ехінацеї пурпурової цвітіння починається у першій декаді липня і триває 50-60 днів.

Саме ці біологічні особливості і були використані у пропонованому способі (див. таблицю). Це сприяло тому, що при сумісній сівбі та вирощуванні ехінацеї пурпурової та ехінацеї блідої у порівнянні із прототипом (вирощуванні однієї ехінацеї пурпурової) ефективне використання пропонованого медоносного фітоценозу зростає на 25-30 днів.

(19) UA (11) 28024 (13) U

Тривалість періоду ефективного використання медоносних фітоценозів

Медоносні фітоценози	Місяці											
	Червень			Липень			Серпень			Вересень		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
3 ехінацеї блі- дої	X	X	X	X	X	X						
3 ехінацеї пу- рпурової(за пототипом)				X	X	X	X	X	X			
3 е. блідої + е. пурпурової (пропонова- ний спосіб)	X	X	X	X	X	X	X	X	X			

Спосіб здійснюється наступним чином. В перший рік створення медоносного фітоценозу сіють ехінацею пурпурову та ехінацею бліду у суміші, прямим висівом насіння у ґрунт. При цьому використовують рекомендовані для кожної конкретної природно - кліматичної зони строки сівби на норми висіву. Після отримання сходів проводять комплекс агротехнічних заходів, направлених на забезпечення продуктивного росту і розвитку рослин в перший рік їх вегетації. Весною другого року вегетації на плантації проводять необхідні заходи із догляду за рослинами. Ехінацея бліда починає цвітіння на початку червня, і з цього моменту вже можна використовувати створений фітоценоз для потреб бджільництва. На початку липня починається цвітіння ехінацеї пурпурової, і таким чином фітоценоз можна використовувати на протязі 80-90 днів, що на 25-30 днів довше у порівнянні із

прототипом - вирощуванням лише однієї ехінацеї пурпурової.

Приклад. Необхідно створити медоносний фітоценоз. Для цього в перший рік сіють ехінацею пурпурову та ехінацею бліду у суміші прямим висівом їх насіння у ґрунт. Після отримання сходів здійснюють комплекс агротехнічних заходів, які забезпечують продуктивний ріст і розвиток рослин в перший рік вегетації. На її другий рік рослини ехінацеї блідої починають цвітіння на початку червня, і з цього моменту можна використовувати створений фітоценоз для потреб бджільництва. На початку липня починається цвітіння ехінацеї пурпурової. Таким чином, створений медоносний фітоценоз можна використовувати на протязі 80-90 днів, що на 25-30 днів довше у порівнянні із прототипом - вирощуванням лише однієї ехінацеї пурпурової.